

Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä esityispalveluista

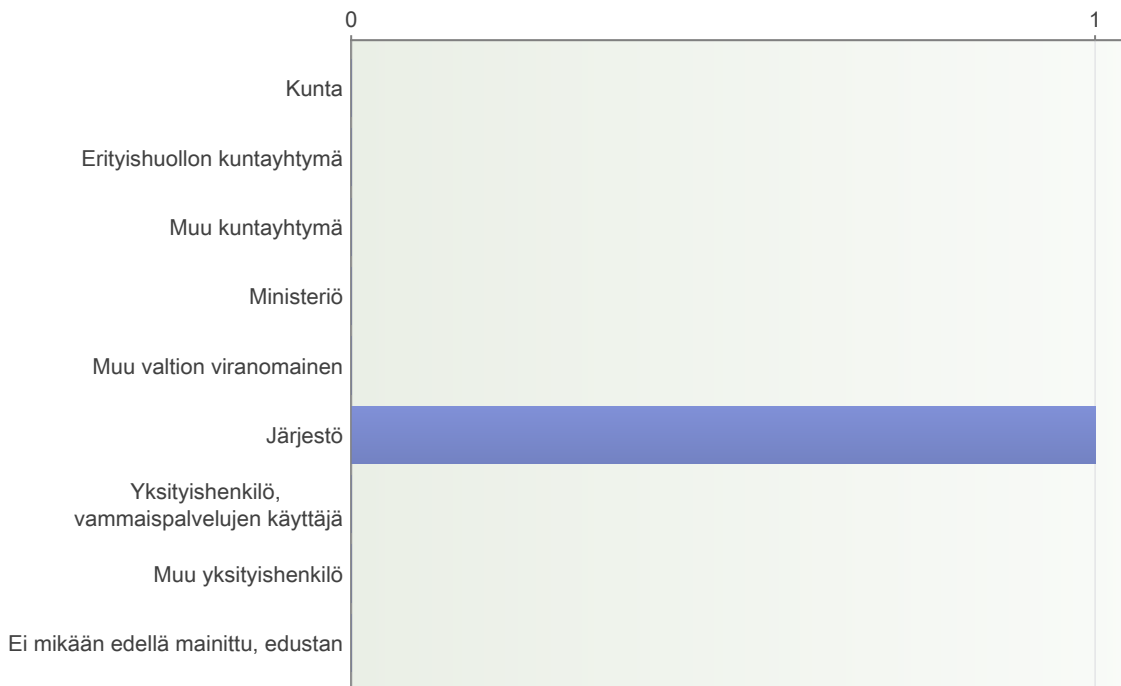
1. 1. Vastaajan taustatiedot

Vastaajien määrä: 1

Etunimi	Sukunimi	Sähköposti	Organisaatio, jota vastaus edustaa	Mahdollinen tarkennus
Jyrki	Pinomaa	jyrki.pinomaa@aspa.fi	Aspa-säätiö	

2. 2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1



3. 3. 1 §:ssä säädetään lain läpileikkaavista periaatteista. Kattaako säännös vammaispalveluille asetetut tavoitteet?

Vastaajien määrä: 1



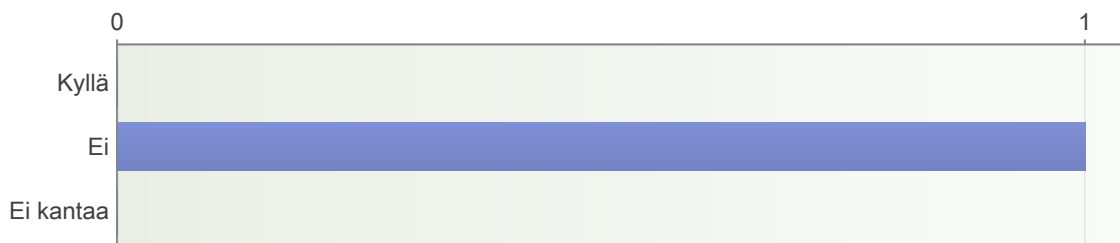
4. 4. Muita huomioita 1 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Säännös on hyvä ja luo vahvan pohjan lain soveltamiselle.
Jotta lain tarkoitus ilmentäisi vielä vahvemmin YK:n vammaissopimuksen ja perustuslain tavoitteita, ehdotamme 3 kohdan muuttamista seuraavasti:
3) turvata vammaisen henkilön itsenäinen suoriutuminen ja itsemääräämisoikeuden toteutuminen sekä omien voimavarojen, taitojen ja tietojen täysimääräinen hyödyntäminen.
Lisäys: Yksityiskohtaiset perustelut 1 § 1 kohta 4 kappale
"Ehdotettu laki täydentäisi yleisiä sosiaalipalveluja tilanteissa, joissa ehdotuksen mukaiset erityispalvelut ovat vammaiselle henkilölle välttämättömiä tavanomaisessa elämässä suoriutumisessa sekä yhdenvertaisuuden ja osallisuuden toteutumisessa." Lisäys: Silloin, kun henkilö täyttää tämän erityislain mukaiset tietyt palvelun saamisedellytykset, palvelu on aina myönnettävä erityispalveluna tämän lain perusteella.

5. 5. Onko 2 §:n perusteella selvää, missä tilanteissa sovelletaan erityislakia?

Vastaajien määrä: 1



6. 6. 2 §:n 3 momentissa säädetään soveltamisalan rajauksesta.

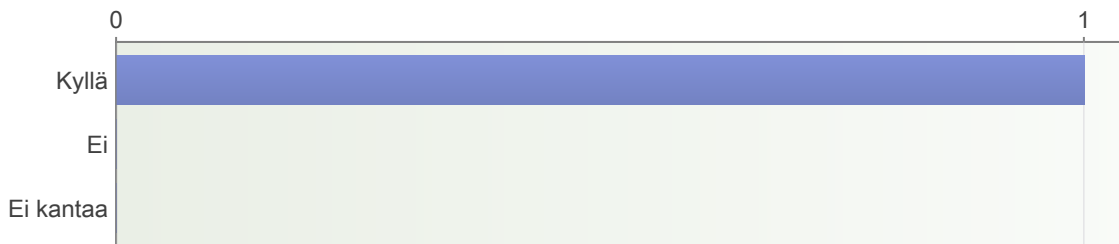
Onko rajausta selkeä?

Vastaajien määrä: 1



7. Onko rajausta tarpeellinen?

Vastaajien määrä: 1



8. 7. Muita huomioita 2 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Lain selkeyden vuoksi soveltamisalaa koskevat säännökset pitää olla kootusti lain alussa. Sen jälkeen ei ole enää tarkoituksenmukaista kirjoittaa niitä erikseen palveluita koskeviin pykäliin soveltamisalaa koskevia säännöksiä. Laista tulee todella hankala jos palvelupykälissä todetaan, että tämän lain mukaisia palveluita järjestetäänkin sosiaalihuoltolain perusteella. On ymmärrettävää ja hyväkin, että sosiaalihuoltolakia sovelletaan menettelytapasäännösten osalta tämän erityislain rinnalla. Voisi kuitenkin olla soveltajan kannalta yksinkertaisempaa, jos näitä säännöksiä avattaisiin esimerkiksi tämän soveltamisalapykälän perusteluissa kootusti. Silloin olisi mahdollista välttää erillisten säännösten lukuisia pykäläviittauksia, jotka tekevät soveltamisen vaikeaksi. Erityislailla on erityinen merkitys vammaisille henkilöille, koska he joutuvat käyttämään palveluita hyvin pitkäaikaisesti, monet koko elämänsä ajan. Sosiaalihuoltolain perusteella tulee myöntää palveluita yhdenvertaisesti vammaisille henkilöille, kuten muillekin. Sen sijaan näyttää nykykäytännön valossa hyvin kaukaiselta ajatukselta, että sosiaalihuoltolaki yleislakina vailla vahvaa oikeutta palveluiden saamiseen, turvaisi vammaiselle henkilölle hänen tavanomaisessa elämässään tarvitsevat yksilöllisen tarpeen mukaiset välttämättömät palvelut. Erityislain merkitystä ei tule vesittää sillä, että jokaisen palvelun kohdalla pitää vielä erikseen harkita, pitäisikö kuitenkin soveltaa sosiaalihuoltolakia, vaikka vammaisen henkilön avun ja tuen tarve on tarpeiden arviointi- ja asiakassuunnitteluprosessissa todettu. Selkeä soveltamisala on hyvin tärkeä myös vammaisten henkilöiden keskinäisen yhdenvertaisuuden vuoksi. Tällä uudella lailla korvataan kaksi erilaista lakia, joiden kohderyhmien tarpeet ja soveltamiskäytännöt ovat osin poikenneet hyvinkin paljon toisistaan. Vammaispalvelulaki on kirjoitettu alun perin painottaen liikuntavammaisten ja myös aistivammaisten tarpeita. Kehitysvammaisten ihmisten ja muiden sellaisten vammaisten ihmisten tarpeet, joiden toimintakyky on rajoittunut kognitiivisten ongelmien vuoksi, ovat usein paljon vaikeammin kuvattavissa ja selvitettävissä tai ennakoitavissa. Avun ja tuen tarpeet vaihtelevat hyvin paljon tilanteiden mukaan. Pienikin, hyvin helposti ratkaistavissa oleva ongelma, voi aiheuttaa toimintakyvyssä suuria vaikeuksia. Näitä pieniä ongelmia voi joinakin päivinä ilmetä useita päivän aikana tai voi mennä viikko ilman avun tarvetta. Siksi on välttämätöntä, että tämän lain soveltamisalaa ei rajata minkään palvelun osalta runsaaseen tai vain ennakolta täysin arvioitavissa ja kuvattavissa olevaan avun ja tuen tarpeeseen. Yhtä tärkeää on, että minkään palvelun saamisen edellytykseksi ei aseteta henkilön kykyä arvioida itse oma avun ja tuen tarpeensa ja kuinka siihen pitää vastata. Tämä asettaa eri tavoin vammaiset henkilöt eriarvoiseen asemaan. Esitetty laki toteuttaa YK:n vammaissopimuksen periaatteita. YK:n vammaissopimuksen vammaisuuden määritelmä on laaja. On hyvä, että myös tämän lain soveltamisalan perustana on laaja vammaisuuden määritelmä. Tämä pitää ottaa huomioon myös kaikissa lain yksittäisissä pykälissä ja perusteluissa. Missään tapauksessa palveluiden saamisen edellytyksenä tai palvelutarpeen arvioinnin päähuomion kohteena ei voi olla

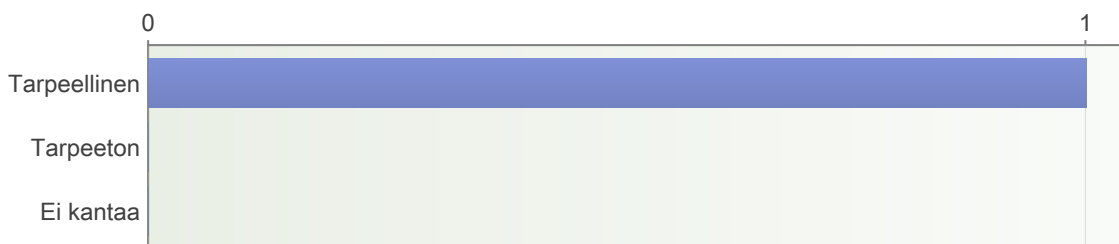
vaikeavammaisuus tai erittäin runsas ja ympärivuorokautinen avun ja tuen tarve. Se saattaisi vammaiset henkilöt keskenään eriarvoiseen asemaan. Tämä on erityisen tärkeitä ottaa huomioon, kun ollaan yhdistämässä kahta monin tavoin toisistaan poikkeavaa ja eri toimintakulttuureihin perustuvaa lakia, jotka ovat vastanneet hyvinkin erilaisiin palvelutarpeisiin.

Yhdenvertaisuuslaki mahdollistaa positiiviset erityiskohtelun. Sen tarkoituksena on tosiasiallisen yhdenvertaisuuden edistäminen taikka syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäiseminen tai poistaminen. Koska tosiallisen yhdenvertaisuuden toteutuminen pitää arvioida lopputuloksen perusteella, tällä lailla ei voida asettaa vammaisia henkilöitä eri asemaa esimerkiksi sen perusteella tarvitsevatko he paljon vai vähän palveluita tai onko heillä voimavaroja määritellä tarvitsemansa avun sisältö ja toteutustapa. Tällä lailla tulee turvata sellaiset palvelut vammaiselle henkilölle, että hän suoriutuu tavanomaisesta elämästään, kykenee päättämään asioistaan ja pääsee osallistumaan yhdenvertaisesti muiden kanssa. Silloin, kun harkitaan oikeutta palvelun saamiseen, avun määrällä ei tule olla suurta painoarvoa, vaan sillä toteutuuko henkilön tavoite ja lain tarkoitus. Tämän tulisi vielä selkeämmin näkyä lain perusteluista.

9. 8. Arvioikaa momenttien tarpeellisuutta lain soveltamisen kannalta.

Palvelutarpeen arviointi sekä palvelujen suunnittelu, toteuttaminen ja toteutumisen seuranta on tehtävä yhteistyössä vammaisen henkilön ja sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000, jäljempänä asiakaslaki) 9 ja 10 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa vammaisen henkilön ja hänen laillisen edustajansa taikka omaisen tai muun läheisen kanssa.

Vastaajien määrä: 1



10. Asiakkaan oikeudesta saada selvitys toimenpidevaihtoehdoista säädetään asiakaslain 5 §:ssä sekä asiakkaan itsemääräämisoikeudesta ja osallistumisesta asiakaslain 8, 9 ja 10 §:ssä.

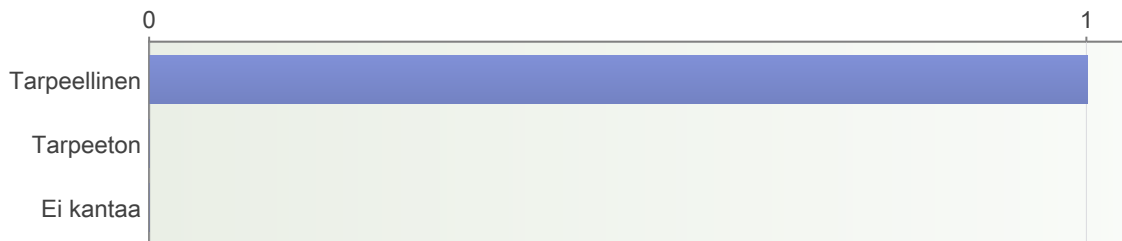
Asiakkaan osallistumisesta palvelutarpeen arviointiin sekä asiakassuunnitelman laatimiseen säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36, 39 ja 41 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1



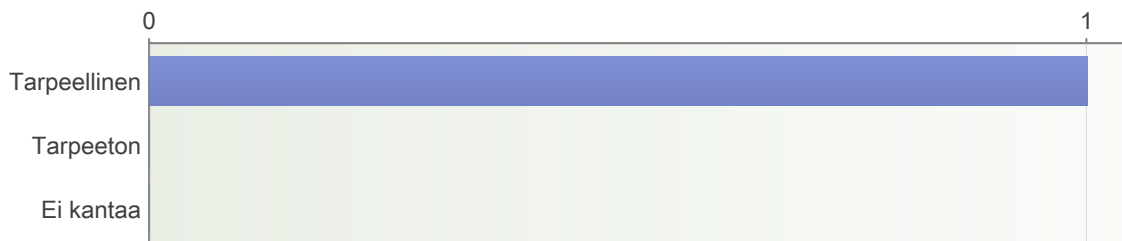
11. Vammaisen henkilön osallistumista on tuettava hänen toimintakykynsä, ikänsä ja elämäntilanteensa edellyttämällä tavalla. Vammaisen henkilön on voitava käyttää hänelle soveltuvaa viestintä- ja kommunikointikeinoja ja häntä on tarvittaessa tuettava tiedon saannissa, oman mielipiteen muodostamisessa ja ilmaisemisessa sekä oman tahdon toteuttamisessa.

Vastaajien määrä: 1



12. Lapsen ja nuoren mielipiteen selvittämisestä säädetään sosiaalihuoltolain 32 §:ssä. Lapselle ja nuorelle on järjestettävä riittävä apu ja tuki tiedonsaantiin, kommunikaatioon ja vuorovaikutukseen.

Vastaajien määrä: 1



13. 9. Muita huomioita 4 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Perusteellinen palveluiden tarpeen arviointi ja asiakassuunnittelu yhteistyössä vammaisen henkilön kanssa tarvittaessa tuettuna ovat välttämättömiä, jotta lain tarkoitus voi toteutua.
Jotta pykälä korostaisi nimenomaisesti vammaisen henkilön omaa roolia palvelusuunnitteluprosessissa, ehdotamme pykälän momenttien muuttamista sellaiseen järjestykseen, että vammaisen henkilön oman osallistumisen tukeminen nostetaan poikkeustilanteen eli asiakaslain 9 ja 10 pykälissä todettujen tilanteiden edelle.
Alla oleva - Tarpeeton, koska on jo edellä ...

14. Asiakkaan oikeudesta saada selvitys toimenpidevaihtoehdoista säädetään asiakaslain 5 §:ssä sekä asiakkaan itsemääräämisoikeudesta ja osallistumisesta asiakaslain 8, 9 ja 10 §:ssä.

Asiakkaan osallistumisesta palvelutarpeen arviointiin sekä asiakassuunnitelman laatimiseen säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36, 39 ja 41 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1



15. Vammaisen henkilön palvelutarpeen arvioinnista säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36 ja 37 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1



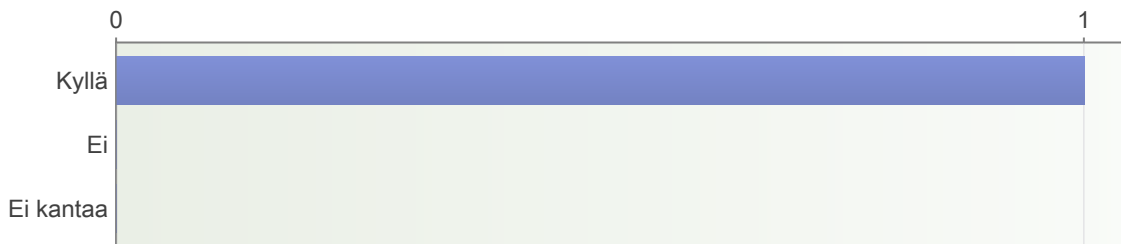
16. Asiakassuunnitelman tekemisestä ja omatyöntekijästä säädetään sosiaalihoitolain 39 ja 42 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1



17. Palvelutarpeen arvioinnin ja asiakassuunnitelman yhteydessä tehtävässä monialaisessa yhteistyössä ja palvelujen yhteensovittamisessa noudatetaan, mitä sosiaalihoitolain 41 §:ssä säädetään.

Vastaajien määrä: 1



18. 11. Muita huomioita 5 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Nämä pykälät sisältävät pääasiassa vain pykäläviittaukset. Niiden merkitys vammaiselle henkilölle jää sen vuoksi kovin pieneksi. Olisi tärkeää, että koko lain kannalta olennaisimmista pykälistä säädettäisiin siten, että asiat on kirjoitettu kunnolla auki. Koko luku kärsii, kun sitä ei ole kirjoitettu tähän lakiin täydellisenä. Sinänsä kaikki nämä säännökset ovat tarpeellisia ja välttämättömiä.

19. 12. Arvioikaa seuraavia päätöksentekoon ja palvelujen toteuttamiseen liittyviä väittämiä.

Vastaajien määrä: 1

	Kyllä	Ei	Ei kantaa	Yhteensä	Keskiarvo
Päätöksentekoon liittyvä sääntely on riittävä.	1	0	0	1	1
Päätösten toimeenpanon sääntely on riittävä.	1	0	0	1	1
Palvelujen laadun määrittämisen ja arvioinnin sääntely on riittävä.	1	0	0	1	1
Lasten ja nuorten huomioon ottamisen sääntely on riittävä.	0	1	0	1	2
Yhteensä	3	1	0	4	1,25

20. 13. Muita huomioita 6 §:n sisältöön.

Ei vastauksia.

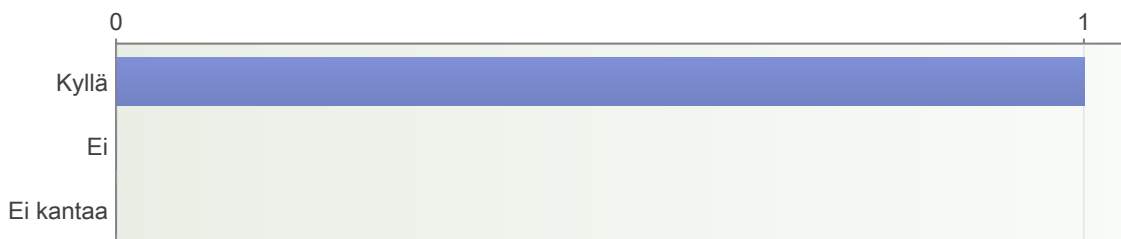
21. 14. Täydentääkö säännös asianmukaisesti ehdotetussa laissa säädettyjä muita erityispalveluja?

Vastaajien määrä: 1



22. 15. Onko selvää, milloin sovelletaan ehdotetun lain mukaista valmennusta ja tukea koskevaa säännöstä ja milloin sosiaalihuoltolain (1301/2014) tai muun lain säännöksiä? (Esim. sosiaalihuoltolain 17 §:n mukaista sosiaalista kuntoutusta koskevaa säännöstä)?

Vastaajien määrä: 1



23. 16. Muita huomioita 8 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Valmennus ja tuki on erittäin tärkeä osa erityislain mukaista palvelujen kokonaisuutta. Sitä ei pidä nähdä muiden palveluiden täydentäjänä, vaan tärkeänä itsenäisenä palveluna. Koska valmennuksen ja tuen tarkoituksena on vahvistaa henkilön omia voimavaroja, se saattaa hyvinkin olennaisesti vähentää muiden palveluiden tarvetta. Valmennus ja tuki ei kuitenkaan saa muodostua muiden palveluiden saamisen esteeksi. On välttämätöntä, että vammaisella henkilöllä on valmennukseen ja tukeen subjektiivinen oikeus. Silloin vammaiset henkilöt voivat saada yhdenvertaisen oikeuden tarvitsemiinsa yksilöllisen tarpeen mukaisiin palveluihin.

Koska vuorovaikutus ja valintojen tekeminen omassa elämässä ovat osallisuuden toteutumisen perusedellytyksiä, on välttämätöntä, että sekä kommunikaation tuesta että päätöksenteon tuesta on säännökset tässä erityislaissa, vaikka niistä myöhemmin säänneltäisiin esimerkiksi itsemääräämisoikeuslaissa. Ne turvaavat vammaiselle henkilölle vahvan oikeuden saada juuri tarvitsemansa apu ja tuki.

Kukin uuden lain mukainen palvelu on tärkeä sellaisenaan. Valmennusta ja tukea ei voi nähdä palveluna, jota myönnetään silloin, kun joku muu palvelu ei sovi. Lain perusajatukseen kuuluu se, että ensin kartoitetaan henkilön elämäntilanne, toiveet ja tarpeet ja sen jälkeen mietitään, minkälaisella palvelukokonaisuudella tarpeisiin voidaan parhaalla mahdollisella tavalla vastata. Jokaisen palvelun myöntämiskriteerit ovat itsenäiset ja erikseen harkittavissa. Siksi ei oikein voi sanoa, että valmennus ja tuki korvaa joissain tilanteissa henkilökohtaista apua. Molemmat palvelut ovat erittäin merkittäviä. Sinänsä valmennus ja tuki täydentää hienolla tavalla olemassa olevien palveluiden valikoimaa.

24. 17. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1



25. 18. Huomioita 9 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Aspa-säätiö ei pidä sopivana säädöstä, jossa edellytetään vammaisella henkilöllä olevan voimavaroja määritellä avun sisältö ja toteutustapa. Tällainen säädös on syrjivä. Kaikilla vammaisilla tulee olla yhdenvertaiset oikeudet henkilökohtaiseen apuun.
Vaikeavammaisten ihmisten osallisuuden toteutumisen kannalta mahdollisuus aktiiviseen vapaa-aikaan on erittäin merkittävää. Lainsäädännöllä kaikin keinoin vahvistettava tämän toteutumista. Siksi lakiin kirjatun minimimäärän muodostumista käytännön maksimimääräksi on pyrittävä selkeällä kirjauksella ehkäisemään. Kirjaus "vähintään 30 tuntia" tarkoittaa 30 tuntia tai sitä enemmän - ei enintään 30 tuntia, joka on muodostunut voimassa olevan lainsäädännön soveltamiskäytännöksi.
Ehdotamme kokonaan poistettavaksi viimeisen lauseen "jollei tätä pienempi tuntimäärä riitä turvaamaan henkilön välttämätöntä avuntarvetta.", koska se ohjaa lain soveltajaa etsimään keinoja tuon "vähintään" määrän alittamiseksi.

26. 19. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1



27. 20. Huomioita 10 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Aspa-säätiö esittää, että pykälän 1 momentin loppuun lisätään seuraava lause:
Maakunnan tulee huolehtia, että maakunnassa on käytettävissä henkilökohtaisen avun kaikkia toteuttamistapoja vammaisten henkilöiden tarpeen mukaan.
Pidämme myös tärkeänä sitä, että henkilökohtainen apu on mahdollista myös henkilöille, jotka asuvat ympärivuorokautisten asumispalvelujen piirissä.

28. 21. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1



29. 22. Huomioita 11 §:n sisältöön.

Ei vastauksia.

30. 23. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1



31. 24. Huomioita 12 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Esitetty säädös sisältää useita ongelmia ja aiheuttaa suuren avun ja tuen tarvitsijoiden joukon putoamisen tämän lain soveltamisalan ulkopuolelle.
On outoa säätää tässä erityislaissa siitä, että vammaisella henkilöllä on tämän lain perusteella oikeus saada sosiaalihuoltolain mukaisia palveluita. Tässä laissa tulisi säätää siitä, millä edellytyksellä vammaisen henkilö voi saada tämän lain mukaisia palveluita.
YK:n vammaissopimus edellyttää, että vammaisella henkilöllä on oikeus valita, missä ja kenen kanssa asuu. Tämä oikeus ei ole riittävän vahva tässä pykälässä. Muotoilu: ”Asumisen tuki ja palvelut voidaan toteuttaa myös henkilön omaan asuntoon” johtaa helposti ajatukseen, että se on vasta toissijainen tai viimesijainen vaihtoehto. Yksityiskohtaiset perustelut on kirjoitettu huomattavasti pykälän muotoilua paremmin.
Asunnon ja palveluiden järjestäminen on pidettävä erillään ja toteutettava erillisinä palveluina. Vammaisen henkilön on voitava asua tavallisessa asunnossa normaalilla asuinalueella siellä missä muutkin asuvat. Esitetty pykälä on vastoin tätä periaatetta.
Pykälän muotoilu tarkoittaa, että vammaisella henkilöllä on subjektiivinen oikeus vain sosiaalihuoltolain mukaiseen palveluasumiseen. Tämä rikkoo lain todella hyvän palveluiden kokonaisuuden. Vammaiselle henkilöllä on oltava yhdenvertainen oikeus asua valitsemassaan hänelle soveltuvassa kodissa ja saada sinne tarvitsemansa apu ja tuki.
Esityksen perusteluissa (s. 38 kappale 2) on erikseen todettu, että vain 2 momentissa tarkoitettut asumispalvelut olisivat vammaisille henkilöille maksuttomia ja vain niihin olisi subjektiivinen oikeus. Säännös on syrjivä.

32. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä ehdotetun lain mukaisena palveluna.

Vastaajien määrä: 1



33. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä lastensuojelulain mukaisena avohuollon sijoituksena ilman huostaanottoa.

Vastaajien määrä: 1



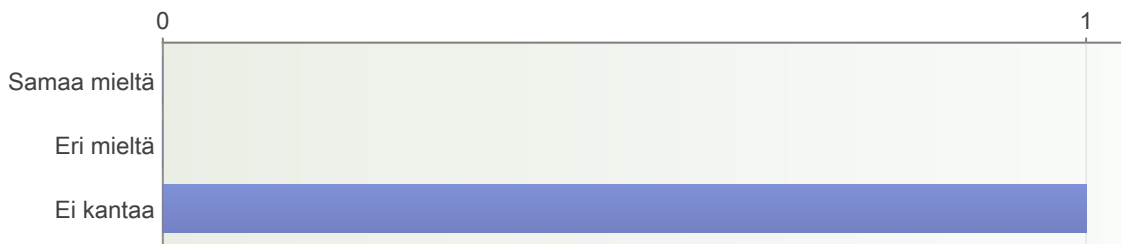
34. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä sekä ehdotetussa laissa että lastensuojelulaissa siten, että ehdotettu laki on ensisijainen.

Vastaajien määrä: 1



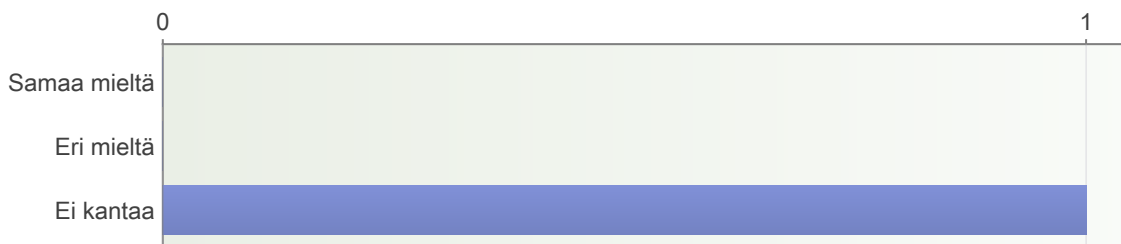
35. Vammaisten lasten sijoittaminen kodin ulkopuolelle olisi tehtävä ilman huostaanottoa avohuollon sijoituksena myös pidemmäksi aikaa.

Vastaajien määrä: 1



36. Vammaisten lasten sijoittaminen kodin ulkopuolelle olisi aina tehtävä lastensuojelulain periaatteiden ja säännösten mukaisesti.

Vastaajien määrä: 1



37. 26. Mitä muuta haluaisitte tuoda esiin liittyen tilanteisiin, joissa lapsi asuu erossa vanhemmistaan tai huoltajistaan?

Ei vastauksia.

38. 27. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1



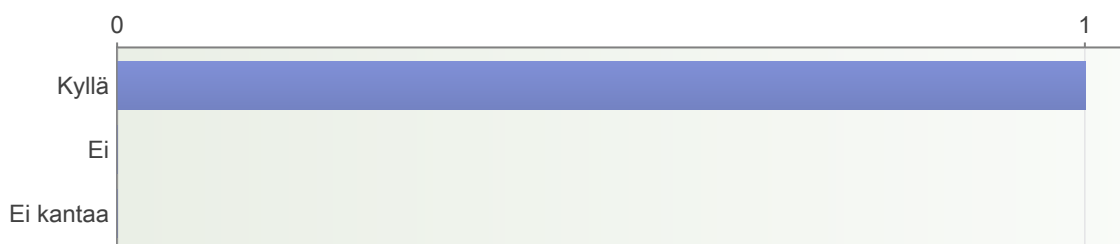
39. 28. Huomioita 14 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Aspa-säätiö korostaa yksilöllisen palvelutarpeen arvioinnin merkitystä. Sairauden tai vamman aiheuttama toimintarajoite voi vaikuttaa hyvin eri tavalla eri henkilöiden toimintakykyyn hänen omassa asunnossaan tai toimintaympäristössään muun muassa elämäntilanteesta, elämäkokemuksesta sekä muista palveluista ja tuista riippuen.
Esitetyn säännöksen perusteluihin on hyvin kirjattu vakiintuneita ja yleisimpiä muutostöitä ja välineitä. Tekniset ratkaisut -ilmaisu on hyvä, koska se mahdollistaa myös tekniikan ja teknologian kehittymisen myötä tulevien ratkaisujen korvaamisen.
Pidämme tärkeänä perusteluihin kirjattua vammaisen henkilön oikeutta saada yksilöllisiä asunnonmuutostöitä myös ns. asumispalveluyksiköissä (asuntoryhmät) sijaitseviin asuntoihin.

40. 29. Onko lyhytaikainen huolenpito tarpeellinen palvelu?

Vastaajien määrä: 1



41. 30. Onko selvää, milloin sovelletaan ehdotetun lain mukaista lyhytaikaista huolenpitoa koskevaa säännöstä ja milloin sosiaalihuoltolain (1301/2014) säännöksiä (esim. SHL:n 19 §:n mukaista kotipalvelua koskevaa säännöstä) tai omaishoidon tuesta annettua lakia?

Vastaajien määrä: 1



42. 31. Huomioita 15 §:n sisältöön.

Ei vastauksia.

43. 32. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1



44. 33. Huomioita 16 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Päiväaikaisen toiminnan myöntämisedellytyksiä ja perusteluissa kuvattua mahdollista osanottajajoukkoa on laajennettava, koska muuten vammaisia henkilöitä jää suuri joukko toiminnan ulkopuolelle, kun vammaispalvelulain ja kehitysvammalain päiväaikaista toimintaa koskevat säännökset kumotaan. Sosiaalihuoltolain perusteella järjestettävä sosiaalinen kuntoutus ei vastaa tähän laajaan ja usein erityistä osaamista edellyttävään tarpeeseen. On erittäin tärkeitä sisällyttää päiväaikaisen toiminnan palveluun myös matkat.

45. 34. Turvaako säännös vammaisen henkilön liikkumisen?

Vastaajien määrä: 1



46. 35. Muita huomioita 17 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Otsikoksi riittää Liikkumisen tuki - siihen sisältyvät myös mainitut palvelut. Lain soveltajan kannalta on hankalaa, että liikkumisen tuen toteuttamistapoja ei ole avattu erikseen tässä laissa erityisesti, kun sosiaalihuoltolain mukaisen liikkumista tukevan palvelun toteuttamistapojen sisältö jää osin epäselväksi ja epämääräiseksi suhteessa kuljetuspalveluun. Liikkumisen tukea voisivat olla kaikki erilaiset tavat tukea joukkoliikenteen käyttöä. Mikäli joukkoliikenteen käyttäminen tuettunakaan ei onnistuisi, vammaisella henkilöllä olisi oikeus käyttää taksia, invataksia tai vastaavaa ajoneuvoa.

47. 36. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1



48. 37. Huomioita 18 §:n sisältöön.

Ei vastauksia.

49. 38. Huomioita 19 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Perusteluihin olisi hyvä lisätä myös edellytyksiä sille, milloin 1 momentin mukaisten välineiden hankkimista tulee tukea. Esimerkkinä mahdollisuus harrastaa yhdessä perheen tai ystävien kanssa, henkilön liikkumisen mahdollistaminen muuallakin kuin asfaltoiduilla teillä kuten esimerkiksi luonnossa. Välineen tai teknisen ratkaisun avulla henkilö pääsee tekemään asioita, jotka häneltä jäisi muuten tekemättä.

50. 39. Huomioita 3 luvun säännöksiin.

Vastaajien määrä: 1

- On tärkeää, että muutoksenhakuoikeus korkeimpaan hallinto-oikeuteen säilyy, niiden palveluiden osalta, joihin on subjektiivinen oikeus.

51. 40. Huomioita 4 luvun säännöksiin.

Ei vastauksia.

52. 41. Mitä muuta haluaisitte tuoda esiin lakiesitykseen liittyen?

Vastaajien määrä: 1

- Vammaisuuden perusteella myönnettävien palveluiden on säilyttävä kokonaisuudessaan maksuttomina, jotta vammaiset henkilöt voivat päästä yhdenvertaiseen asemaan sekä keskenään että suhteessa meihin muihin.